

Dr. BÖHM VIKTOR

AKI FORRADALMASÍTOTTA AZ ÉPÍTÉSZETET

Fogalmam sincs róla, „hány milliót ér” dr. Böhm Viktor, a neves építész. Kétségtelen azonban, hogy európai értelemben is elismert módon jutott az amerikai magyar-zsidó karrierék élvonalába, már hosszú évekket azelőtt.

Különben nemrég olvastam hogy a londoni (Canada) „Philathea” egyetem díszdoktorává avalta dr. Böhm Viktor newyorki műépítész. Elismerésül az építéstervezés terén kifejtett sokévi kitünő munkásságáért s különösképpen az egészségügyi építkezések sikján kivívtatott kimagasló alkörüért.

Amikor a közleményt olvastam, még nem sejtettem, hogy „Amerika tíz legnevesebb építészének egyike” köznék tartozik. Egyike azon fajtévéreinknek, akik je-

lentos mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a 194. születésnapját ünneplő Egyesült Államok a világ legnagyobb hatalma lett.

Kellemes meglepetés ért amikor a „Bné Cion” szekházaiban a miskolciak ünnepi ülésén Roth József elnök a megjelentek között leplezetlen büszkeséggel üdvözölte „városunk nagy születőttjét, Böhm Viktor híres építőművészt” ...

Később alkalmam volt figyelmesen átolvasni dr. Böhm legújabb, gyönyörűen illusztrált művét, mely az építészet és a lelektan közötti vitális összefüggést domborítja ki.

A „Cubes and Man” vezérgondolata szerint az építkezési tervek nem elvont tudományos feltételekből, hanem élettani és lelektani adatokból kell, hogy fakadjanak.

„Az emberek az egykori természeti őserdők helyett másfajta dzsungelket teremtettek maguknak — mondja a szerző — túlszűrt utcájú zürzavaros mocsok városokat, melyek gyakorlatilag lakhataljanak.” A legtöbb esetben összefüggés létezik az elavult városok lakóinak testi és lelki megbetegedései, főképpen,

pedig az ifjúsági bűnözés és a fennálló lakásviszonyok között.

Végül néhány szó magáról a szerzőről, akinek neve már egy évtizede szerepel a legismertebb amerikaiak életrajzát közlő „Who is Who“-ban.

Miskolcon született, ott végezte a középiskolát majd a bécsi „Technische Hochschule“ avatta építészmérnökké. Egy ideig az osztrák fővárosban praktizált, majd szülővárosát korszerűsítette. Később Pesten vált híressé, mint műépítész. Az ipari-technikai főiskolán az építézet tanára volt. 1939-ben a newyorki Világkiállításra, Amerikába érkezett. Megérezte az elkövetkező évek halálos lehelét és — ittmaradt.

A nyelv elsajátítása és az amerikai vizsgák letétele után, New-Yorkban több korszertű kórházat, egészségügyi központot, modern agglomerházakat és áruházakat (Department Store) épített. Megnyerte a Staten Island-i nagy kórház építésének harmincezer dolláros pályadíját. A „Foundation of Modern Architecture“ (a korszertű építézet alapja) c. művét elismerően a new-yorki Tudományos Akadémia egyhangulag tagjai közvé választotta.

Kahan-Kálmán